

II. ПРАВНА И РЕГУЛАТОРНА РАМКА

През 2002 г. Комисията за регулиране на съобщенията продължи изграждането на нормативна регулаторна уредба, съответстваща на новите тенденции в развитието на телекомуникациите и хармонизирана с европейското законодателство във връзка с поетите ангажименти за асоцииране на страната към Европейския съюз.

1. Основните усилия бяха насочени към разработването на проект на нов Закон за далекосъобщенията, който да замени сега действащия. Причините, довели до необходимостта от изготвянето на нов закон могат да бъдат обобщени както следва:

- Отпадане от 31 декември 2002 г. на установения на основание чл. 18, ал. 4 от Конституцията на РБ държавен монопол, предоставен на БТК по отношение предоставянето на някои далекосъобщителни услуги, което наложи уреждане на възникващите обществени отношения в сектора при условия на пълна либерализация по отношение предоставянето на фиксираната гласова услуга, на линии под наем и осъществяването на презграничен пренос на глас.
- Изпълнение на поетите от РБ ангажименти по преговорна глава 19 и задължението за приближаване на законодателството към нормативната рамка на Европейското право, като част от процеса на присъединяване на страната към ЕС. Проектът за Закон за далекосъобщенията регламентира следните по-важни въпроси:
 - Обхват и основни изисквания за предоставяне на универсална услуга, както и механизъм за компенсиране на нетните разходи по предоставяне на универсалната услуга. Регламентира се и начина за определяне на оператор със задължение за предоставяне на тази услуга;
 - Дефиниране на понятието “оператор със значително въздействие върху пазара”, както и механизъм за определянето му от КРС. Регламентира пазарите, по отношение на които КРС може да определи операторите със значително въздействие върху пазара, както и задълженията, които могат да им бъдат възложени от Комисията. В проекта на закон се приема, че обществен оператор, който притежава дял по-голям от 25 на сто от съответния далекосъобщителен пазар има значително въздействие върху пазара. КРС може да определи също, че оператор, който има дял по-малък от 25 на сто от пазара има значително въздействие при положение, че са налице определени предпоставки, визирани в закона. Съответно КРС може да определи че оператор, който има дял по-голям от 25 на сто няма значително въздействие ако не са налице предпоставките визирани в закона.
 - Подробно регламентиране на ограничените ресурси и правилата за управление с цел ефективното им използване;
 - Въвежда регламент в правото на преминаване както през имоти публична или частна държавна или общинска собственост, така и през имоти собственост на физически и юридически;
 - Регламентира защитата на личните данни при осъществяване на далекосъобщения и използване на далекосъобщителни услуги;
 - Регламентира отношенията между операторите при взаимно свързване на мрежите им, предоставяне на линии под наем, достъп и специфичен достъп до мрежите на операторите и необвързан достъп до абонатната линия;
 - Регламентира основните права на потребителите на далекосъобщителни услуги – физически и юридически лица;
 - Дефинира принципите за определяне на таксите. Въвежда принципите, заложиени в Директива 97/13 за разходоориентираност на таксите, които се определят от оператора. Законът предвижда лицензионните и регистрационни такси да покриват административните разходи на КРС за дейностите, изпълнявани по този закон. Предвижда такси ограничен ресурс, които осигуряват ефективното му използване;
 - Въвежда регламент на регулиране от КРС на цените определени от операторите със значително въздействие върху пазарите, на услуги от съответния пазар, както и цените на услуги, за които е предвидено, че се предоставят при злоупотреба с господстващо положение;

- Предвижда разпоредби относно финансовата независимост на КРС като въвежда ежегодни прогнози за приходите от такси, които Комисията подготвя до 30 юни и изпраща на министъра на финансите.
- Прецизиране на режимите на регулиране при наличие на ясни и обективно определени в закона критерии, произтичащо от провежданата политика за облекчаване на лицензионните режими. В Закона за далекосъобщенията са регламентирани ясно процедурите, условията и сроковете за издаване, изменение, допълнение, прекратяване, временно спиране, отнемане и продължаване на лицензиите.

2. От особена важност в дейността на Комисията беше разработването и приемането на НАРЕДБА № 13 от 2 юли 2002 г. за определяне на далекосъобщителните дейности, подлежащи на индивидуално лицензиране, регистриране по обща лицензия и свободен режим (обн., ДВ, бр. 67 от 12.07.2002 г.). Приемането на тази нова наредба бе наложено от възникналата пазарна необходимост за по-голяма яснота и облекчаване на някои лицензионни режими.

3. Разработена бе нова Тарифата за таксите, събирани от Комисията за регулиране на съобщенията (обн., ДВ, бр. 67 от 12.07.2002 г., в сила от 12.07.2002 г.), при подготовката на която беше проучена практиката на Европейския съюз (ЕС) в областта на тарифната политика и особено на разходната ориентираност, с цел създаване на конкурентни условия на далекосъобщителния пазар.

4. Със закона за изменение и допълнение на Закона за далекосъобщенията (обн. ДВ, бр. 112 от 29.12.2001 г., в сила от 05.02.2002 г.) бяха въведени промени в сферата на съобщенията. С тези изменения в правомощията на Комисията за регулиране на съобщенията бяха включени регулирането и контрола на предоставянето на пощенски услуги и предоставянето на удостоверителни услуги, свързани с електронния подпис. Точният регламент на тези отношения се съдържа в Закона за пощенските услуги и Закона за електронния документ и електронния подпис.

5. През 2002 г. беше завършена работата по разработването на предвидените в Закона за електронния подпис и електронния документ подзаконови нормативни актове. С ПМС № 17 от 31.01.2002 г. /обн., ДВ, бр. 15 от 8.02.2002 г., в сила от 8.02.2002 г./ бяха приети и влязоха в сила следните наредби:

- НАРЕДБА за изискванията към алгоритмите за усъвършенстван електронен подпис;
- НАРЕДБА за дейността на доставчиците на удостоверителни услуги, реда за нейното прекратяване и за изискванията при предоставяне на удостоверителни услуги;
- НАРЕДБА за реда за регистрация на доставчиците на удостоверителни услуги.

6. Във връзка с правомощията на Комисията за регулиране на съобщенията по Закона за пощите беше изготвен проект на Наредба за пощенската сигурност.